

PSYOPSFÖRBUNDET

Verksamhetsberättelse och årsbokslut för Psyopsförbundet 2024

Styrelsen för Psyopsförbundet avger här verksamhets- och förvaltningsberättelse för tiden 1 januari – 31 december 2024.

PSYOPSFÖRBUNDET

Psyopsförbundet är ett rikstäckande förbund inom den frivilliga försvarsorganisationen Försvarsutbildarna. Vårt uppdrag är att utbilda och informera om frågor som rör psykologiskt försvar, med fokus på informationspåverkan. Målgrupperna är och egna och andra frivilliga försvarsorganisationers medlemmar samt till viss del även allmänheten. Förbundet ska bidra till att skapa motståndskraft mot otillbörlig informationspåverkan i syfte att värna de demokratiska principerna och att öka försvarsviljan i Sverige. Psyopsförbundet ska också vara en resurs i att bygga upp beredskapsorganisationen inom totalförsvaret.

MEDLEMMAR OCH KOMPETENSER

Under året ökade antalet medlemmar i förbundet med 42 procent till 311 betalande medlemmar. Av dessa utgör 66 kvinnor och 153 män, tendensen över åren visar på en stadig procentuell ökning av antalet kvinnliga medlemmar. Ökningen av antalet medlemmar beror dels på det säkerhetspolitiska världsläget med ett stort antal påverkansoperationer mot Sverige, dels som en följd av att förbundet tog beslut att sänka kravet på kvalificering för medlemskap genom stadgeändring. Stadgeändringen hade som syfte att öka folkförankringen och att öka antalet medlemmar. Årsstämman 2023 beslöt att anta den nya formuleringen och förändringen i stadgarna togs upp för slutgiltigt beslut på årsstämman 2024. Överstyrelsen har godkänt förändringen.

Profilen på Psyopsförbundets medlemmar har delvis breddats men en övervikt av kompetens inom kommunikation, journalistik, marknadsföring, informations- och IT-säkerhet, risk- och sårbarhetsanalys samt riskhantering är tydlig.

VERKSAMHETEN

STYRELSEN

Vid årsstämman 2024 beslutade årsstämman att bevilja styrelsens önskemål om att utöka antalet ledamöter till 11 personer. Syftet var att få mer kraft för att utveckla större projekt och fortsätta expansionen av förbundet. De stora projekt som styrelsen påbörjat var dels en omfattande utbildningsverksamhet inom skydd mot informationspåverkan genom Myndigheten för psykologiskt försvar, MPF, men även dialoger med Försvarmakten och MPF i syfte att erbjuda medlemmarna som resursförstärkning. Ett tredje fokusområde handlade om att hantera det stora antalet nya medlemmar på ett välkomnande och bra sätt. För att effektivisera arbetet med dessa fokusområden, vid sidan av ordinarie styrelseuppgifter, valde styrelsen att organisera sig i arbetsgrupper.

De grupper som skapades var medlemsaktiviteter och kommunikation, utbildningar för MPF, verksamhetsplanering samt en arbetsgrupp för dialog med Försvarmakten och MPF avseende krigsplaceringar och resursförstärkning. Arbetsgrupperna har valt att strukturera sitt arbete utifrån respektive grupps förutsättningar och har löpande redovisat åtgärder, behov och resultat på styrelsemötena. Genom arbetsgrupperna har det varit möjligt att effektivisera och utöka förbundets verksamhet.

Styrelsen har under året fortsatt arbeta efter den tidigare beslutade strategiska inriktningen som i korthet går ut på att öka förbundets utbildningsverksamhet, att hitta samverkansformer med Försvarmakten och MPF vad gäller resursförstärkning genom Psyopsförbundets medlemmar och att över lag erbjuda medlemmarna engagerande aktiviteter.

Styrelsen har också haft som ambition att fördjupa diskussionen med medlemmarna i syfte att skapa samsyn och tydlighet kring Psyopsförbundets strategiska inriktning och roll i totalförsvaret. Det har också haft som syfte att skapa medlemsengagemang och få våra medlemmar med på utvecklingsresan.

Styrelsen har deltagit med delegater i Förvarsutbildarnas riksstämma och med representant i Förvarsutbildarnas höstkongress.

Styrelse har hållit elva digitala styrelsemöten, två fysiska heldagskongresser i maj och september samt ett antal möten i de respektive formaliserade arbetsgrupperna. Vid samtliga möten har styrelsen varit beslutsam.

MEDLEMSENKÄT

Mot slutet av året skickade styrelsen ut en medlemsenkät till förbundets medlemmar. En tredjedel av medlemmarna besvarade enkäten. Det ger en bra bas för att fortsätta

utveckla förbundets verksamhet. Av enkäten framgår att det finns stor variation bland medlemmarna om vilken förväntan man har på Psyopsförbundet och vad medlemskapet innebär. Många har blivit medlemmar i Psyopsförbundet för att de vill göra en samhällsinsats genom att själva sprida information och hålla utbildningar. Många är också intresserade av uppdrag som förstärkningsresurs inom totalförsvaret. Styrelsen har en pågående dialog med både Myndigheten för psykologiskt försvar och Försvarsmakten om detta och hoppas att det ska bli möjligt i framtiden. Styrelsen arbetar vidare med insikterna från enkätsvaren i det övergripande strategiarbetet under 2025.

NYHETSBREV

Psyopsförbundets nyhetsbrev skickas exklusivt till förbundets medlemmar och är tillsammans med webbsidan den primära kommunikationskanalen till medlemmarna. Under 2024 har styrelsen skickat ut fem nyhetsbrev. Under året har formatet utvecklats för att höja läsvärdet och skapa ett innehåll som både inspirerar och är kunskapshöjande och informativt. Förutom egna nyheter och aktiviteter delas tips på föreläsningar, arrangemang och händelser i andra försvarsförbund som Psyopsförbundets medlemmar har möjlighet att delta i.

MEDLEMSCHATT

Psyopsförbundet har en chattgrupp i den krypterade meddelandetjänsten Signal. Syftet är att både medlemmar och styrelsen snabbt och enkelt ska kunna dela information, artiklar och annat läsvärt inom Psyopsförbundets verksamhetsområden. Aktiviteterna i chatten är stundtals intensiva och har visat sig vara mycket uppskattade. Drygt 135 medlemmar var anslutna till chatten vid årets slut.

MEDLEMSMÖTEN

Under 2024 arrangerade förbundet sju digitala föreläsningar med sammanlagt cirka 200 deltagare. Dessa behandlade en bredd av teman i skärningspunkten mellan otillbörlig informationspåverkan och cybersäkerhet. Exempelvis hur digitaliseringen påverkar vår demokrati, hur AI används för att skapa och sprida desinformation, digitala hot i samband med val, påverkanskampanjer på spelplattformar, hur olika typer av cyberangrepp utnyttjas i kriminella syften – och åtgärder för att förbättra säkerheten.

Förbundet gästades också av den amerikanska cyberexperten Heather Ashby som bland annat arbetar med olika samhällsaktörers roll för att skydda demokratiska processer.

I maj bjöds medlemmarna in till ett studiebesök på Myndigheten för psykologiskt försvar för en genomgång av myndighetens arbete och information om valpåverkan inför EU-valen. Ett femtiotal medlemmar deltog.

2024-års medlemsprogram:

30 januari: Otillbörlig informationspåverkan på spelplattformar
Jesper Falkheimer, forskare Lunds universitet

6 maj: Studiebesök på Myndigheten för psykologiskt försvar

20 maj: Demokrati i en digital tid
Carl Heath, senior forskare RISE/Göteborgs Universitet

21 maj: Risken med AI och olika aktörers roll för att skydda demokratiska processer
Heather Ashby, konsult Corner Alliance, USA

17 juni: Desinformation, sociala medier och artificiell intelligens
Carl Heath, senior forskare RISE/Göteborgs Universitet

24 september: Överbelastningsattacker har blivit vardag – så kan vi skydda oss
Martin Thomasson, säkerhetsexpert, Telia

16 oktober: Digitala hot och val
Lisa Kaati, docent Stockholms universitet

7 november: Så stärker vi Sveriges cyberförsvar
Cyrille Artho, docent KTH/Centrum för cyberförsvar och informationssäkerhet

RESURSFÖRSTÄRKNING, KRIGSPLACERING

I syfte att erbjuda våra medlemmar som resurspersoner samt för eventuell krigsplacering har styrelsen under 2024 genomfört möten med MPF och FM (Försvarsstabens operationsledning och Operativa kommunikationsförbandet). Därutöver har även kontakter initierats med Militärdistrikt Norr i samma ärende. Resultatet har så här långt varit positiva diskussioner och de olika parterna återkommer med specificerade behov under 2025.

EXTERNA FÖRELÄSNINGAR

Flera av styrelsens ledamöter har bidragit med externa föreläsningar inom psykologiskt försvar och informationspåverkan. Uppdragsgivare har varit Försvarsutbildarna centralt, Fryshuset och Skövde kommun som beställde tre halvdagsutbildningar, varav en med kombinationen medarbetare, politiker och lokalmedia, samt två för kommunikation och medborgarservice.

UPPDRAGSUTBILDNINGAR SKYDD MOT INFORMATIONSPÅVERKAN

I den strategi som Psyopsförbundet la fast 2019 är utbildningar en viktig parameter för förbundets möjlighet att utveckla befintliga medlemmar och att attrahera nya. Vi ser också förbundet som en viktig aktör i att öka samhällets medvetenhet och kunskap om informationspåverkan och desinformation. Genom att utbilda fler får vi en möjlighet att sprida kunskap bredare i samhället. Därför har styrelsen arbetat för att få såväl MPF, som MSB och vår moderorganisation Försvarsutbildarna, att se värdet av att nyttja Psyopsförbundet för utbildningsverksamhet.

MPF har sedan dess tillblivelse 2022 förstärkt sitt utbildningsteam med ett trettiotal utbildare från Psyopsförbundet och Criscom. Utbildningen har gjorts i tre omgångar och med flera utbildningssteg i skydd mot informationspåverkan.

Under 2024 fick Psyopsförbundet dels ett direktuppdrag om utbildning av medarbetare inom offentlig förvaltning, dels ett uppdrag, som administrerades via Försvarsutbildarna, avseende utbildning av frivilligpersonal. Båda var på uppdrag av MPF.

Det är glädjande att Psyopsförbundet kunnat erbjuda en omfattande utbildnings- och föreläsningsverksamhet under året, precis i linje med vår strategi. Samtidigt har uppdragen inneburit en osedvanligt stor arbetsbelastning för styrelsen och särskilt för den arbetsgrupp, med två personer, som har lett arbetet. Vid eventuellt förnyade uppdrag behöver därför arbetsformerna och villkoren ses över.

Nedan redovisar vi de båda uppdragen, som visserligen hade samma utbildningsinnehåll, men med olika målgrupper och som hanterades administrativt på olika sätt och i olika system.

Utbildning mot offentlig förvaltning

Uppdraget

MPF anlätade Psyopsförbundet genom ett direktuppdrag att genomföra utbildningar och föreläsningar i skydd mot informationspåverkan inom ramen för

Kunskapshöjande insatser 2024. Insatserna genomfördes under hösten 2024 och budgeten var 600 000 kr.

Målgrupperna var offentlig förvaltning, främst kommunikatörer och beredskapssamordnare.

Genomförande och utfall

Utbildningarna och föreläsningarna har genomförts med utbildare som är utbildade och validerade av MPF och som är medlemmar i antingen Psyopsförbundet eller Criscom. Nyutbildade instruktörer kombinerades med instruktörer med längre erfarenhet.

Två platsförlagda grundkurser Skydd mot informationspåverkan arrangerades i Stockholm och Göteborg, samt tre digitala grundkurser. Utöver dessa har Psyopsförbundet även genomfört föreläsningar för Region Skåne och för ett kommunalrådsnätverk i norra Stockholm.

I detta projekt har Psyopsförbundet utbildat 125 personer, varav 77 kvinnor och 48 män. Efter avslutad kurs får deltagarna en (frivillig) hemuppgift som ska lösas på egen hand och skickas in för återkoppling. Vid godkänd uppgift tilldelas diplom och möjlighet att söka till fördjupad utbildning. 65 personer valde att lämna in en hemuppgift och har fått återkoppling, blivit godkända och fått sitt diplom.

Deltagarna har representerat ett stort antal kommuner med personal från t ex skol-, kultur- och äldreomsorgs verksamhet, många olika myndigheter som Skatteverket, Polisen, Arbetsförmedlingen, MSB, Transportstyrelsen, Försvarsmakten, Kustbevakningen och Folkhälsomyndigheten, liksom flertalet Regioner och länsstyrelser men även företag i näringslivet, t ex Saab, Swedbank och några konsultföretag.

Utbildning mot frivilligpersonal

Uppdraget

Psyopsförbundet fick i uppdrag att genomföra två digitala grundkurser Skydd mot informationspåverkan och fyra digitala introduktionsföreläsningar. Utbildningarna och föreläsningarna utgick från MPF:s läroplan. Grundkursen omfattar även en (frivillig) inlämningsuppgift som ska utföras enskilt efter avslutad kurs och lämnas in. Vid godkänd uppgift tilldelas deltagaren diplom och har därefter möjlighet att söka till fördjupad utbildning.

Kurserna och föreläsningarna har genomförts i Försvarsutbildarnas regi under hösten 2024. Målgruppen är medlemmar från de arton frivilliga försvarsorganisationerna.

Genomförande och utfall

Utbildningarna och föreläsningarna har genomförts av instruktörer som är utbildade och validerade av MPF och tillika medlemmar i antingen Psyopsförbundet eller Criscom. Nyutbildade instruktörer kombinerades med instruktörer med längre erfarenhet.

Två digitala **grundkurser** i skydd mot informationspåverkan genomfördes med sammanlagt 44 deltagare, varav 14 kvinnor och 30 män. Efter avslutad kurs får deltagarna en (frivillig) hemuppgift som ska lösas på egen hand och skickas in för återkoppling. Vid godkänd uppgift tilldelas diplom och möjlighet att söka till fördjupad utbildning. 29 personer valde att lämna in en hemuppgift och har fått återkoppling, blivit godkända och fått sitt diplom. Grundkurserna genomfördes under två kvällar med teori och grupparbeten.

De fyra **föreläsningarna** var även de digitala och samlade 69 deltagare. Föreläsningarna genomfördes under två timmar, kvällstid och omfattade en introduktion till centrala begrepp, tekniker och metoder, skillnaden mellan opinionsbildning och informationspåverkan samt strategiska narrativ. I föreläsningen ingick även information om det psykologiska försvaret och olika metoder att möta informationspåverkan.

Deltagarna på kurserna och föreläsningarna har representerats av ett 20-tal olika förbund och föreningar.

Sammanfattning båda utbildningsuppdragen

Sammantaget har Psyopsförbundet utbildat och hållit föreläsningar, i dessa båda uppdrag, för 238 personer inom målgrupperna offentlig förvaltning och frivilligpersonal mellan september och december 2024. Av dessa har 93 personer validerats efter grundkurs Skydd mot informationspåverkan och har därmed möjlighet att vidareutbilda sig inom MPF:s utbildningssystem.

Många deltagare lyfter önskemål om fortsättningskurser och andra sätt att vidmakthålla kunskap.

Den inlämningsuppgift som är en frivillig del i grundkursen menar flera deltagare bidrar till att befästa kunskapen och är därmed ett viktigt steg i utbildningen. Upplägget med varvad teori och grupparbeten uppskattas, liksom autentiska

fallgenomgångar. Många deltagare anger även lärandet och erfarenhetsutbytet mellan varandra, som en stor vinst.

Några önskar större framförhållning och mer information inför kursstart och de som deltagit under kvällstid önskar dagtidsutbildning. Vi konstaterar också att december är en mindre attraktiv kursmånad. När det gäller digitala kurser och föreläsningar anser många att det är effektivt att slippa resa medan flera andra hellre ser platsförlagda tillfällen. Vi kan dock konstatera att de platsförlagda utbildningarna får generellt lägre deltagarantal.

Totalt sett är såväl deltagarna som utbildarna nöjda och kursen och föreläsningen fungerar bra för att väcka medvetenhet och vilja till fördjupning hos deltagarna. De förbättringar som lyfts kan tämligen enkelt åtgärdas för kommande utbildningstillfällen.

ÖVRIGT

ANDRA MEDLEMSSKAP

Psyopsförbundet är medlem i SMKR, Sveriges militära kamratföreningars riksförbund, och SLFK, Stockholms länsförbund för krisberedskap. Under året har våra medlemmar bjudits in till ett antal föreläsningar och evenemang som SMKR och SLFK arrangerat.

MEDALJKOMMITTÉ

En medaljkommitté har utsetts med förbundsordförande Johan Nyström som ordförande, Hanna Linderstål, vice förbundsordförande och Ellinor Bollman, förbundsstyrelseordförande som ledamöter. Förbundet återupptog utdelning av medaljer, för första gången på många år, vid årsstämman 2024. Följande personer förärades medaljer: Carl A Karlsson, SMKR silvermedalj – Magnus Hjort, SMKR silvermedalj – Pär Norén, SMKR bronsmedalj - Ellinor Bollman, Försvarsutbildarnas förtjänsttecken - Hanna Linderstål, Försvarsutbildarnas förtjänsttecken - Kim Kimreus, Psyopsförbundets silvermedalj.

INSYNSRÅD Myndigheten för Psykologiskt försvar, MPF

MPF har som de flesta enrådgivningsmyndigheter ett insynsråd. Insynsrådet utses av regeringen och ska utöva insyn i verksamheten och ge myndighetschefen råd. Generaldirektören är ordförande i insynsrådet och ska hålla rådet informerat om

verksamheten. Ellinor Bollmans förordnande som ledamot i insynsrådet förlängdes till och med 2025.

ORGANISATION

Psyopsförbundet är ett självständigt förbund, organiserat under den frivilliga försvarsorganisationen Svenska Försvarsutbildningsförbundet, Försvarsutbildarna.

Styrelsen bestod under 2024 av elva ledamöter enligt nedan. Förutom styrelsen finns också en förbundsordförande och en vice förbundsordförande. Dessa funktioner har en representativ roll och är inte del av förbundsstyrelsen. Förbundsordförande kan, enligt stadgarna, vara ordförande vid förbundets årsstämma och vid förhinder kan vice förbundsordförande träda in.

Psyopsförbundet har inga anställda och verksamheten bedrivs på frivillig basis. Under året 2024 har dock förbundet varit arbetsgivare för de personer som utbildat i Skydd mot informationspåverkan, på MPF:s uppdrag.

Förbundsordförande

Johan Nyström, Stockholm (förbundsordförande)

Hanna Linderstål, Åkersberga (vice förbundsordförande)

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelseordförande: Ellinor Bollman, Sigtuna

Vice styrelseordförande: Carl Heath, Göteborg

Sekreterare: Linda Stensdotter Renman, Stockholm

Kassör: Klas Andersson, Lund

Ledamöter:

Lars Weirell, Bandhagen

Jenny Persunger, Boden

Catherine Johnsson, Stockholm

Erik Mårtensson, Örebro

Ersättare:

Veronica Nyblom, Göteborg

Stefan Borg, Stockholm

Timothy Nordlund, Uppsala

PSYOPSFÖRBUNDET

Arbetsutskott

Inga externa arbetsutskott under året. Styrelsens arbetsgrupper som varit en del av styrelsearbetet, finns beskrivna under rubriken Styrelsen.

Revisorer

Fredrik Wallén, revisor

Johannes Jeppsson, revisor

Valberedning

Carl A Carlsson, sammankallande.

Och ledamöterna

Mattias Walving-Lundberg,

Göran Aspgren,

Cissela Benestam och

Kim Kimreus,

Styrelsen vill tacka alla medlemmar för visat förtroende och engagerat deltagande under året. Vi ser framemot en fortsatt stark och tydlig utveckling av Psyopsförbundet på det sätt som krävs för att möta ett växande hot genom informationspåverkan i samhället.

Ellinor Bollman,
förbundsstyrelseordförande

Carl Heath,
vice styrelseordförande

Linda Stensdotter Renman,
sekreterare

Klas Andersson,
kassör